

Forskrift om vern av Værne kloster landskapsvernområde og Klosteralléen biotopvernområde i Rygge kommune, Østfold fylke

Fastsatt ved kongelig resolusjon 13. september 2013 med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34, jf § 36, § 38 og § 62. Fremmet av Miljøverndepartementet.

§ 1 Formål

Formålet med Værne kloster landskapsvernområde er å ta vare på et kultur- og naturlandskap av økologisk, kulturell og opplevelsesmessig verdi. Formålet videre er å ta vare på et herregårdspregede jordbrukslandskap, inkludert alléer, tregrupper, trekker og karakteristiske frittstående trær samt kulturminner som bidrar til landskapets egenart. Det er en målsetting å beholde og utvikle verneverdiene.

Formålet med Klosteralléen biotopvernområde er å ta vare på et område som har særskilt betydning som voksested for den truede plantearten kammarimjelle.

§ 2 Geografisk avgrensning

Landskapsvernområdet berører følgende gnr/bnr i Rygge kommune:

65/5, 65/9, 65/10, 65/12, 65/26, 65/69, 65/91, 65/92, 66/1, 67/17, 81/1, 81/47, 81/48, 82/1, 82/2, 82/32, 83/1, 83/2, 83/3, 84/2, 83/4, 83/5, 83/7, 83/31, 83/45, 83/46, 84/1, 84/5, 84/19, 84/45, 85/2, 85/3, 85/9, 85/41, 85/44, 85/55, 85/56, 85/68, 85/94, 85/104, 86/1, 86/2, 86/3, 86/4, 86/13, 86/14, 86/19, 86/37, 86/55, 86/65, 86/66, 86/72, 86/97, 86/98, 86/100, 86/101, 86/102, 86/107, 86/115, 87/1, 87/2, 87/3, 87/4, 87/8, 87/9, 87/11, 87/12, 87/13, 87/15, 87/17, 87/18, 87/19, 87/20, 87/22, 87/35, 87/37, 87/38, 87/39, 87/40, 87/44, 87/45, 87/46, 87/53, 87/108, 87/113, 87/136, 87/137, 87/138, 87/139, 87/333, 88/1, 88/2, 88/4, 88/6, 88/7, 88/10, 88/11, 88/23, 88/46, 88/48, 88/51, 88/55, 88/56, 88/57, 88/58, 88/71, 88/129, 88/206, 89/1, 89/2, 89/21, 89/26, 89/29, 89/132, 89/138, 89/144, 89/146, 89/151, 90/2, 90/32, 90/36, 90/37, 90/39, 92/1, 92/4, 92/5, 92/7, 92/8, 92/9, 92/12, 92/118, 536/16, 536/17, 536/22.

Biotopvernområdet berører følgende gnr/bnr i Rygge kommune: 88/1, 536/17.

Landskapsvernområdet dekker et totalareal på ca. 5.464 dekar, hvorav ca 142 dekar er sjøareal. Biotopvernområdet utgjør ca. 5 dekar.

Grensene for landskapsvernområdet og biotopvernområdet fremgår av vedlagte kart, datert Miljøverndepartementet september 2013. De nøyaktige grensene for

landskapsvernområdet og biotopvernområdet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes. Verneforskriften med kart oppbevares i Rygge kommune, hos Fylkesmannen i Østfold, i Miljødirektoratet og i Miljøverndepartementet. Det samme gjelder jordskiftekartet som lages etter grensemerking.

§ 3 Vernebestemmelser

I landskapsvernområdet må det ikke settes i verk tiltak som kan endre det vernede landskapets særpreg eller karakter vesentlig. Det skal legges vekt på den samlede virkningen av tiltak i området.

I landskapsvernområdet gjelder følgende bestemmelser:

- a) Området er vernet mot inngrep som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets særpreg eller karakter. Det er forbud mot inngrep som oppføring og vesentlige eksteriørmessige endringer av varige eller midlertidige bygninger, anlegg og innretninger, bygging og utvidelse av vei, sykkelvei eller gangvei, hensetting av campingvogner, brakker, containere og lignende i landskapet, etablering av oppdrettsanlegg, uttak eller påfylling av masse, sprenging, uttak og fjerning av større stein og blokker, mineraler eller fossiler, nydyrking, bakkeplanering, lukking av bekker og grøfter, gjenfylling eller uttapping av dammer, fremføring av luft- og jordledninger, etablering av veibelysning, oppsetting av skilt som kan prege landskapet, opparbeiding og merking av nye stier, løyper o.l. Opplistingen er ikke uttømmende.
- b) Plantelivet skal beskyttes mot skade og ødeleggelse som kan endre det vernede landskapets særpreg eller karakter vesentlig. Innføring av nye plantearter som gjennom spredning kan redusere verneområdets verdi, er forbudt.

Når det gjøres tiltak som berører kantsoner inntil dyrket mark, herunder åkerholmer og vegetasjonssoner langs bekker, grøfter, steingjerder, steinrøyser og jordeskiller, skal det tas hensyn til landskapsbildet. Slike kantsoner skal ikke fjernes, innskrenkes, snauhogges eller sprøytes.

Ved dammer og langs vannveier skal det legges særlig vekt på å opprettholde et velutviklet busksjikt.

- c) Hogst av alléer, tregrupper eller trerekker og karakteristiske frittstående enkelttrær utenom de ordinære skogarealene er forbudt.

Ved hogst i områder avmerket som sone A på vernekartet skal skogens visuelle skjermende virkning bevares.

- d) Skogbruk skal utøves i samsvar med lov om skogbruk og tilhørende forskrifter.

I tillegg gjelder følgende bestemmelser for skogarealene:

1. innslaget av edle løvtrær skal ikke reduseres
2. treslagsskifte fra løvskog til barskog er ikke tillatt
3. nygrøfting er ikke tillatt
4. hogst av spesielt store trær eller større hule trær er ikke tillatt.

- e) Steingjerder og andre kulturminner skal beskyttes mot skade og ødeleggelse. Løse kulturminner kan ikke flyttes eller fjernes dersom det kan endre det vernede landskapets særpreg eller karakter vesentlig.

- f) Forurensning og forsøpling er forbudt.

I biotopvernområdet Klosteralléen gjelder i tillegg følgende bestemmelser:

- a) Arten kammarimjelle og annen vegetasjon som er viktig for livsmiljøet til denne, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter eller plantedeler fra biotopvernområdet. Nye plantearter må ikke innføres.
- b) Planting eller såing er ikke tillatt.
- c) Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre de naturgitte produksjonsforholdene eller forringe plantenes livsmiljø, herunder alle former for jordbearbeiding, flytting eller påfylling av masse, drenering, ny utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, gjødsling, kalking, salting og bruk av kjemiske bekjempningsmidler. Opplistingen er ikke uttømmende.
- d) Bålbrenning er forbudt.

§ 4 Generelle unntak fra vernebestemmelsene

Vernebestemmelsene i § 3 andre ledd er ikke til hinder for:

- a) Vedlikehold av bygninger, anlegg og innretninger. Vedlikehold skal skje i samsvar med lokal byggeskikk og tilpasses landskapet. Vedlikehold omfatter ikke vesentlige eksteriørmessige endringer eller utvidelse.
- b) Vedlikehold av eksisterende stier, skiløyper, skilt og liknende i samsvar med forvaltningsplan.
- c) Vedlikehold av eksisterende veier, sykkelveier og gangveier.
- d) Drift og vedlikehold av jernbanen.

- e) Drift og vedlikehold av jordbruksarealer. Retningslinjer for drift fastesettes i forvaltningsplan, jf. § 8.
- f) Beiting.
- g) Oppføring av nødvendige husdyrgjerder.
- h) Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.
- i) Sanking av bær og matsopp.
- j) Bruk av eksisterende deponier for jordestein, jordmasser og organisk avfall fra jordbruket i samsvar med gjeldende lovverk. Stein og masser fra disse kan benyttes til annet formål.
- k) Drift og vedlikehold av eksisterende energi- og kraftanlegg og nødvendig istandsetting ved akutt utfall.
- l) Oppgradering/fornyelse av kraftanlegg og kraftlinjer for heving av spenningsnivå og øking av linjetverrsnitt når dette ikke fører til vesentlige fysiske endringer i forhold til verneformålet.

Vernebestemmelsene i § 3 tredje ledd er ikke til hinder for:

- a) Vedlikehold av fylkesveien og eksisterende adkomstveier til tilgrensende dyrket mark. Unntaket omfatter ikke kantslått og salting.

§ 5 Regulering av ferdsel

All ferdsel som ikke skjer til fots i landskapsvernområdet skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

Motorferdsel er tillatt i samsvar med gjeldende lovverk.

All ferdsel i biotopvernområdet skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner. Miljødirektoratet kan av hensyn til verneformålet ved forskrift forby eller regulere ferdselen i hele eller deler av verneområdet.

I biotopvernområdet er motorisert ferdsel utenom eksisterende vei forbudt.

§ 6 Tillatelser

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til:

- a) Vesentlige eksteriørmessige endringer av eksisterende bygninger, anlegg og innretninger.
- b) Gjenoppføring av bygninger, anlegg og innretninger som er gått tapt ved brann eller naturskade.
- c) Oppføring av bygninger, anlegg og innretninger som er nødvendige til jord- og skogbruksformål.
- d) Riving av eksisterende bygninger, anlegg og innretninger og oppføring av nye med samme størrelse og for samme bruk.

- e) Opparbeiding og merking av nye stier.
- f) Uttak av masse på egen eiendom til bruk i forbindelse med jordbruksdrift, etter retningslinjer fastsatt i forvaltningsplan. Før det fattes vedtak, skal søknaden forelegges kulturminnemyndigheten.
- g) Oppføring av nødvendige navigasjonsinstallasjoner og andre farledstiltak for å trygge ferdselen til sjøs
- h) Utvidelse eller omlegging av eksisterende jernbanetrasé.
- i) Etablering av gang- og sykkelvei innenfor landskapsvernområdet.
- j) Trepleie og fjerning av enkeltstående tre, samt planting av nye.
- k) Oppgradering/fornyelse av energi- og kraftanlegg som ikke faller inn under § 4 bokstav l.

Ombygging, utvidelse og nybygg skal skje i samsvar med lokal byggeskikk og tilpasses landskapet.

§ 7 Generelle dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 8 Forvaltningsplan

Det skal utarbeides en forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning, skjøtsel, tilrettelegging, informasjon mv. Forvaltningsplanen skal godkjennes av Miljødirektoratet.

§ 9 Skjøtsel

Forvaltningsmyndigheten, eller den som forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- og kulturtilstand som er formålet med vernet.

§ 10 Forvaltningsmyndighet

Miljødirektoratet fastsetter hvem som er forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 11 Rådgivende utvalg

Det kan opprettes et rådgivende utvalg for forvaltningen av landskapsvernområdet.

§ 12 Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft straks.